



ไม้ยืนต้น ขนาดใหญ่ ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 35 เมตร ลำต้นเปลาตรง เส้นผ่านศูนย์กลางถึง 130 เซนติเมตร เปลือกสีน้ำตาลอมครีมถึงน้ำตาลอมเทา ตันแก่แตกไม่สม่ำเสมอและเป็นเกล็ด ใบ รูปรีหรือรูปไข่เล็กน้อย กว้าง 4-9 เซนติเมตร ยาว 9-19 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนห้หรือกลม ค่อนข้างพับจีบ ขอบเป็นคลื่นตื้นๆ ยอดอ่อนมีขนสั้นสีทอง ใบแก่เกลี้ยงทั้งสองด้าน หรือมีขนบนเส้นกลางใบด้านล่าง เมื่อแห้งจะมีสีน้ำตาลอมเทาและเนื้อเป็นกระดาษกรอบ เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดจากด้านล่าง ก้านใบยาว 2-3 เซนติเมตร เล็กเรียว หูใบยาวถึง 8 เซนติเมตร ด้านนอกมีขน ด้านในเกลี้ยง ดอกสีครีมมีขีดสีชมพูเข้มจากกึ่งกลางกลีบดอกลงไป ขนาดประมาณ 3.5 เซนติเมตร ออกเป็นช่อหลวมๆ แตกหรือไม่แตกแขนง มีดอกถึง 6 ดอก ที่ซอกใบมีขนละเอียด กลีบเลี้ยงไม่มีสันเกสรเพศผู้ประมาณ 30 อัน ก้านชูอับเรณูเรียวแหลม ปลายอับเรณูมีรยางค์ยาวประมาณ 3/4-1 เท่าของอับเรณู รังไข่รูปไข่แคบ มีขนเรียวแหลมไปยังก้านเกสรเพศเมียยาว เรียว ผลมีปีกใหญ่สองปีก กว้าง 2-2.5 เซนติเมตร ยาว 8-13 เซนติเมตร เป็นแถบปลายห้ โคนแคบและพับจีบ อีก 3 ปีกสั้น ขนาดประมาณ 0.5 เซนติเมตร สันมาก กลมโคน พับ ผล กลมหรือรูปไข่ ไม่มีสัน ขนาด 2-2.5 เซนติเมตร พบทั่วไปในภาคใต้ ในป่าดิบที่ต่ำหรือป่ากึ่งผลัดใบ บนดินทราย มักขึ้นใกล้ชายฝั่งและหน้าผาทินปูน

ข้อมูลอ้างอิง: โชนอน การ์ดเนอร์ พันดา สัตยสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 1. - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ: ภาพบน - ภาพกลาง : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพด้านขวา : <https://www.flickr.com/photos/adaduitokla/15093402780/in/photostream/>



ยางเสียน

Dipterocarpus gracilis Blume

DIPTEROCARPACEAE

ชื่อพื้นเมือง : ยางกล่อง ยางตั้ง ยางวาด ยุง ยุงหัวแหวน

ไม้ต้น ขนาดใหญ่ผลัดใบ สูงถึง 40 เมตร เปลือกสีน้ำตาลอมเทา เรียบ ต้นอ่อนมีช่องอากาศทั่วไป เมื่อแก่เปลือกเริ่มหยาบและแตกเป็นเกล็ด ใบ รูปรีถึงขอบขนานหรือกึ่งรูปไข่ กว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 8-18 เซนติเมตร ปลายแหลมสั้น โคนห้หรือสอบแคบ ขอบเป็นคลื่นเล็กน้อย ยอดอ่อนมีขนสีน้ำตาลอ่อน ใบแก่มีขนโดยเฉพาะบนเส้นกลางใบด้านบน มีขนสีทองจางและตามขอบใบ ด้านล่าง เส้นใบ 14-18 คู่ ก้านใบยาว 2-4 เซนติเมตร มีขนละเอียดเมื่อยังอ่อน ต่อไปเกลี้ยง หูใบรูปใบหอกแคบ กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ด้านนอกมีขนแน่น ด้านในเกลี้ยง กิ่งก้านค่อนข้างเล็กเรียว เมื่ออ่อนมีขนสีน้ำตาลอมเหลืองหม่น ดอกสีครีมมีขีดสีม่วงอมแดง เข้มจากกึ่งกลางกลีบดอกลงไป ขนาด 3.5-4 เซนติเมตร ออกเป็นช่อยาวถึง 9 เซนติเมตร ที่ปลายยอดและซอกใบมีขนละเอียดถึงค่อนข้างเกลี้ยง กลีบเลี้ยงไม่มีสัน เกสรเพศผู้ประมาณ 30 อัน อับเรณูเรียวแคบบนก้านชูสั้น อับเรณูปลายมีรยางค์เรียวยาวประมาณ 2 เท่าของอับเรณู รังไข่รูปแจกันเรียวยาวไปยังก้านเกสรเพศเมีย ซึ่งสั้นกว่าเกสรเพศผู้ มีขนในครึ่งล่าง ผลมีปีกใหญ่ 2 ปีก กว้าง 1.5-2.5 เซนติเมตร ยาว 10-14 เซนติเมตร เป็นรูปช้อนแคบ ปลายหูโคนไม่พับ ส่วนอีก 3 ปีก สั้น รูปไข่กว้างหรือกลม ยาว 1.5-2 เซนติเมตร โคนพับ ตัวผลกลม ขนาดประมาณ 2 เซนติเมตร ไม่มีสัน มีขนกระจายเมื่อยังอ่อนต่อไปเกลี้ยง พบทั่วไปในภาคใต้ ในป่าดิบหรือกึ่งป่าดิบ สูง 900 เมตร



ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไมออน, พันดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม่ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2558, 768 หน้า
ภาพประกอบ : ภาพบน : มานพ ผู้พัฒนา ภาพกลาง-ล่าง : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)



ไม้ต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 6-17 เมตร กิ่งอ่อนมีขนสั้นหนานุ่ม ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปขอบขนานหรือรูปรีแกมขอบขนาน กว้าง 8-15 เซนติเมตร เป็นคลื่น ใบหนาเหนียวคล้ายหนัง ดอก ช่อแบบช่อกระจุกออกที่กิ่งแก่เหนือรอยร่วงของใบ กลีบเลี้ยงมี 3 กลีบ รูปสามเหลี่ยม บาง มีขนทั้งสองด้าน ปลายกลีบแหลม โคนงอกด้านนอก กลีบดอก มี 2 ชั้น ชั้นละ 3 กลีบ รูปขอบขนาน สีเขียวหรือเหลือง ปลายกลีบแหลม เกสรเพศผู้จำนวนมาก เกสรเพศเมียอยู่เหนียวกับกลีบ ผลเป็นผลกลุ่ม รูปรีแกมขอบขนาน เกี้ยง ผลสุก สีเหลือง พบตามป่าดิบแล้ง บริเวณหุบเขาและลำธาร ในภาคต่างๆ ของประเทศ ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 300-500 เมตร



ข้อมูลอ้างอิง : http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_dofplant&view=showone&id=715
ภาพดอก : <http://www.fca16mr.com/webblog/blog.php?id=1152>



ไม้ต้นสูงได้ถึง 17 เมตร ใบ รูปไข่กลับ มีขนกระจายด้ายล่างหรืออย่างน้อยบนเส้นใบด้านล่าง เส้นใบ 7-16 คู่ ชัด ดอกและผลเป็นช่อตั้ง ส่วนมากยาวไม่เกิน 8 เซนติเมตร แฉกกลีบเลี้ยงรูปไข่หรือสามเหลี่ยมแคบ สั้นกว่ารังไข่ ผลมีหลายเมล็ด



ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z):-กรุงเทพฯ : ธรรมิการัณตีเรณูแอนด์พับลิชชิง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ย่านเลียด

Fissistigma rubiginosum (A.DC.) Merr.

ANNONACEAE

ชื่ออื่น : โคลง นมช้าง นมวัว

เป็นไม้เถาเนื้อแข็ง เลื้อยพาดต้นไม้ขึ้นไปได้ไกล 12-15 เมตร เปลือกสีน้ำตาลอมดำ กิ่งอ่อนมีขนมาก ใบรูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับ กว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 13-22 เซนติเมตร โคนใบหยักเว้า ปลายใบมนและเป็นติ่งแหลม ขอบใบเรียบ ใบด้านบนสีเขียวเข้ม มีเส้นกลางใบและเส้นแขนงใบเป็นร่อง ใบด้านล่างเต็มแผ่นใบและเส้นกลาง ใบมีขนสีน้ำตาลอ่อนปกคลุมหนาแน่น เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบนูนเด่น เส้นแขนงใบมี 15-19 คู่ ก้านใบยาว 5-7 มิลลิเมตร ดอก เป็นช่อกระจุก 2-4 ดอก ที่ปลายยอดหรือตรงข้ามใบใกล้ปลายยอด ดอกสีน้ำตาลอมชมพู เมื่อบานปลายกลีบกางออก ก้านดอกยาว 2 เซนติเมตร มีขนสีน้ำตาลอ่อน มีใบประดับขนาดเล็ก 1 ใบ กลีบเลี้ยงรูปไข่ กว้างและยาว 2-3 มิลลิเมตร กลีบดอกเรียงเป็น 2 ชั้น กลีบชั้นนอกหนา รูปหอกแกมรูปขอบขนาน กว้าง 5-9 มิลลิเมตร ยาว 3-4 เซนติเมตร เป็นแผ่นหนา สีน้ำตาลอมชมพู กลีบชั้นในมีขนาดเล็กกว่า ดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 เซนติเมตร ผล ผลกลุ่ม ก้านช่อผลยาว 2-3 เซนติเมตร ยาว 2-2.5 เซนติเมตร เปลือกหนา มีขนสีน้ำตาล มี 5-6 เมล็ด ออกดอกเดือนมิถุนายนถึงพฤศจิกายน ผลแก่หลังจากดอกบาน 4-5 เดือน พบขึ้นกระจายตามชายป่าดิบชื้นทางภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ ที่ระดับความสูง 50-300 เมตร



ข้อมูลอ้างอิง : http://www.dnp.go.th/Pattani_botany

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)



ยาบขี้ไก่

Grewia laevigata Vahl

MALVACEAE

ไม้เลื้อยเนื้อแข็ง ใบรูปขอบขนานแกมรี โคนกลมหรือรูปหัวใจเล็ก เป็นมันด้านบน ก้านใบใหญ่ลำ หูใบติดแน่น ดอกสีเขียวอ่อนถึงขาวออกเขียว ออกเป็นช่อ 5-7(13) ดอก ตาดอกรูปขวดแก้วก้นโป่ง โคนแบนและเห็นสันชัด กลีบเลี้ยงยาว 15-22 มิลลิเมตร ยาว 1/3-1/2 เท่าของกลีบเลี้ยง ก้านชูเกสรร่วมโคนป้องกันยอดเกสรเพศเมียกลม พบตามชายป่าดิบที่ต่ำ ที่จังหวัดตรัง บางที่อาจพบกระจายมากกว่านี้ในภาคใต้ พบทั่วไปในคาบสมุทรมลายูเซีย



NParks Flora&FaunaWeb



Copyright © NParks Flora&FaunaWeb

ข้อมูลอ้างอิง: ไซมอน การ์ดเนอร์ พันดา สิริวิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม่ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/special-pages/plant-detail.aspx?id=1407>



ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)



ไม้พุ่มหรือไม้ต้น ผลัดใบ สูงได้ถึง 12 เมตร มักแตกกิ่งต่ำ เปลือก สีน้ำตาล แตกเป็นแผ่น เปลือกในสีครีม ใบ กว้าง 1.5-5 เซนติเมตร ออกสลับแนวระนาบเดียว รูปใบหอก ปลายเรียวแหลม โคนห้หรือกลม แต่ไม่เบี้ยว ขอบจักละเอียดถึงเกือบเรียบ เนื้อหนาแข็ง เกลี้ยงหรือมีขนเล็กน้อยด้านบน ด้านล่างเกือบเกลี้ยงหรือมีขนสั้นหยาบ มีขนยาวนุ่มกว่าบนเส้นใบด้านล่าง เส้นใบ 3 เส้น ออกจากโคนใบ เส้นใบข้าง 3-6 คู่ จางค่อนข้างเป็นร่องด้านบน หนูนัดด้านล่าง ก้านใบยาว 0.5-1 เซนติเมตร เล็กเรียวป่องที่ปลาย ดอก สีเหลือง มีแต้มสีแดง เป็นช่อแตกแขนงสั้น ยาว 3-10 เซนติเมตร ตามซอกใบบนๆ และปลายกิ่ง กลีบเลี้ยง 3 กลีบ แยก รูปขอบขนาน กลีบดอก 5 กลีบ แยก รูปขอบขนาน ยาวเกือบเท่ากลีบเลี้ยง มีต่อมที่โคนด้านใน เกสรเพศผู้จำนวนมาก รังไข่มีขน ก้านเกสรเพศเมียมี 1 อัน ยอดเกสรเพศเมียแคบไม่เป็นง่าม ผล กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร มีปีกกาง 2-3 ปีก มีขนละเอียดนุ่ม ผลแห้งแก่ไม่แตก แต่แยกออกเป็น 2-3 เสี่ยง แต่ละเสี่ยงมี 1 เมล็ด พบบ่อยในป่าผลัดใบเปิดและตามที่โล่ง โดยเฉพาะเขาหินปูน



ข้อมูลอ้างอิง: ไชยอน การัดเนอ์ พันดา สิทธิสุนทร กองงานตา ขามตุค ไม้ป่าภาคใต้เล่ม2 - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คอบไฟ. 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_dofplant&view=showpics&pt=5816&Itemid=87



ไม้ต้น หรือไม้พุ่มเล็ก ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 8 เมตร เปลือก สีเทาอ่อนถึงน้ำตาลออกเหลืองหรือสีเทา เกลี้ยง หรือแตกเป็นแผ่นเล็ก และลอกออกเป็นแผ่น เปลือกในสีน้ำตาลออกเหลืองอ่อน ใบ กว้าง 2.5-5 เซนติเมตร ยาว 6-14 เซนติเมตร ออกตรงข้าม รูปรีถึงรูปขอบขนานไข่แคบ ปลายเรียวแหลมสั้น โคนแหลม เนื้อคล้ายหนังบาง ขอบไม่เป็นคลื่น เกลี้ยงทั้งสองเมื่ออ่อน มีตุ่มเป็นรูไม้ขีดที่ซอกเส้นใบ เส้นใบ 4-6 คู่ อยู่ห่างกัน เส้นใบย่อย จางทั้งสองด้านหรือบนด้านล่าง ก้านใบยาว 0.5-1.2 เซนติเมตร เป็นร่องด้านบน กิ่งสีครีมถึงน้ำตาลอ่อน เกลี้ยงเมื่ออ่อน แก่แตกสะเก็ด พูใบรูปสามเหลี่ยมยาว 3-5 มิลลิเมตร ปลายเล็กเรียว เชื่อมกันเป็นกาบสั้น ดอก สีขาวออกเขียวอ่อนถึงสีเหลืองอ่อน สมบูรณ์เพศหรือดอกเพศผู้ออกเป็นช่อแน่น (ช่อกระจุก) 5-12 ดอก ออก เหนือง่ามใบเล็กน้อย ส่วนมากออกที่ง่ามใบของทั้งคู่ใบ ไม่มีก้านดอก หรือก้านใหญ่ยาวได้ถึง 1.5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง ยาว 1-2 มิลลิเมตร รูปถ้วย หลอดกลีบสั้น มีรูรูปสามเหลี่ยม 4 รูสั้น ยาวประมาณ 0.5 มิลลิเมตร หรือปลายเรียบแบน เกลี้ยง กลีบดอกรูปดอกเข็ม หลอดกลีบดอกรูปทรงกระบอกยาวได้ถึง 4 มิลลิเมตร ปลายเป็นพู 4 พู ยาวได้ถึง 3 มิลลิเมตร บิดในตาดอก กางออกถึงโค้งกลับเมื่อดอกแก่ มีขนแน่นถึงกระจาย ในคอหลอดดอก เกสรเพศผู้มี 4 อัน อับเรณู 5-7 อัน รูปขอบขนาน ยาว 1-2 มิลลิเมตร ก้านชูอับเรณูสั้น ติดที่ คอหลอดดอก ตรงและโผล่พ้นหลอดดอก รังไข่ 2 ช่อง แต่ละช่องมี 2-3 ออวูล (เป็นหมันในดอกเพศผู้) ก้าน เกสรเพศเมีย มียอดเกสรเพศเมียเล็กเรียว 2 พู โผล่พ้นกลีบดอก ผล กลมถึงรีกว้าง ขนาด 0.7-1 เซนติเมตร มีกลีบเลี้ยงติดที่ปลาย เกลี้ยง สีเหลืองถึงส้มอมชมพูถึงแดง แก่ไม่แตก เมล็ดมีมุม 2-4(6) เมล็ด ไม่มีเยื่อหุ้ม อาจขึ้นบนเขาหินปูน พบในคาบสมุทรมลายู และในภาคใต้



ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, ไชยอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อนุรักษ์พันธุ์พืชและค้นคว้าวิจัย จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/special-pages/plant-detail.aspx?id=3950>





Pterospermum pecteniforme Kosterm.

MALVACEAE



ไม้ต้น สูงได้ถึง 8-15 เมตร ใบ กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 6-8.5 เซนติเมตร ค่อนข้างเล็ก ส่วนมากรูปรี บางทีรูปไข่หรือกึ่งรูปไข่กลับ ปลายทู่หรือเรียวแหลมกว้าง โคนทู่หรือรูปหัวใจตื้น มักเบี้ยว ขอบเรียบ ยอดอ่อน มีเกล็ดเล็กๆ สีเงินแน่น ใบแก่ เนื้อสีเขียวเข้ม เกลี้ยงหรือเกือบเกลี้ยง ด้านล่างมีเกล็ดสีเงินแน่น เส้นใบ 3 เส้น ออกจากโคนใบ คุ้ริมยาว 1/4 ของใบ เส้นใบข้างเล็กเรียว 4-7 เส้น ค่อนข้างเป็นร่องด้านบน ขุนช้ดด้านล่าง ก้านใบเล็กเรียว ยาวได้ถึง 1 เซนติเมตร มีเกล็ดสีเทาอ่อนแน่น ดอก ยาว 4-5 เซนติเมตร (ยาว 2/3 และ 3/4 ของใบ) สีขาวหรือออกเหลืองอ่อน าดดอกกว้าง 0.5-0.7 เซนติเมตร ยาว 1-1.5 เซนติเมตร รูปขอบขนานแคบ โคนมีใบประดับแคบ 3 ใบ ไม้จัก กลีบเลี้ยง 5 กลีบ แยก กว้าง 0.5-0.7 เซนติเมตร ยาว 2.5-4 เซนติเมตร คล้ายสายหนัง มีขนด้านใน เป็นเกล็ดด้านนอก กลีบดอก 5 กลีบ แยกกว้าง 0.5-1 เซนติเมตร ยาว 2.5-3.5 เซนติเมตร รูปใบหอก เกสรเพศผู้สมบูรณ์ 15 อัน ยาวได้ถึง 2.5 เซนติเมตร เกสรเพศผู้เป็นหมัน 5 อัน ยาวได้ถึง 3 เซนติเมตร ก้านเกสรเพศเมียยาวได้ถึง 3 เซนติเมตร ยอดเกสรเพศเมียบิต มี 5 อัน มีขนที่ 1/2 ถึง 3/4 ด้านล่าง ผล กว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาว 6-10 เซนติเมตร รูปขอบขนาน มีสันเป็นคลื่นซัด 5 สัน มีขนเมื่ออ่อน แก่เกลี้ยงและแข็งที่โคนไม่มีกลีบเลี้ยง เมล็ดกว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 2-4 เซนติเมตร พบน้อยในป่าผลัดใบบนเขาหินปูน และที่ต่ำ ค่อนข้างเปิดโล่ง ตั้งแต่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงไป

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, โฮมอนด์, พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ:โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2559. 792 หน้า

ภาพประกอบ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)





Garcinia gaudichaudii Planch. & Triana

CLUSIACEAE



ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

